

Budskapet från Aten

Den krushuvade pelikanen är nu en sårbar art i Europa.

Europeiska kommissionen ordnade ett internationellt högnivåmöte om biologisk mångfald den 27–28 april 2009 i Aten. Syftet var att formulera de viktigaste principerna för EU:s biodiversitetspolitik, för att inleda debatten om framtida handlingsplaner, från 2010 och framåt, inom området.

Framstående forskare, politiker, ekonomer och akademiker fanns på plats, liksom representanter för EU:s medlemsstater, medborgare och företag. Tillsammans skapade de **Budskapet från Aten**, en framtida handlingsplan på åtta punkter för att ta tag i den globala kris som den biologiska mångfalden just nu befinner sig i.

Budskapet i sin helhet och mer information om konferensen hittar du under

http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/conference/index_en.htm

Det viktiga **budskapet från Aten** utformades i den grekiska huvudstaden.

natur

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

miljö

Varför en Atenkonferens?

I trettio år har EU aktivt jobbat för att bevara Europas naturarv; den första lagstiftningen inom djur och natur, det så kallade fågeldirektivet, trädde i kraft 1979. År 2001 bestämde medlemsstaterna att utarmningen av den biologiska mångfalden i Europa skulle stoppas före 2010, och under 2004 hölls en konferens på Irland som kom att bli en milstolpe. Där skapades **budskapet från Malahide**, en plan som skisserade viktiga principer och huvudmål för biodiversitetspolitiken. År 2006 antog Europeiska kommissionen en åtgärdsplan för biologisk mångfald, en detaljerad arbetsplan som visar vad som måste göras för att vi ska uppnå 2010 års biodiversitetsmål.

© iStockphoto

Människan är beroende av naturen för sitt fysiska och själsliga välbefinnande.

Nu, fem år senare, är mötet i Aten lika mycket en milstolpe som det i Malahide. Vetenskapliga studier visar att målet för 2010 inte kommer att uppnås, trots att vi gjort stora framsteg – speciellt vad gäller utvecklingen av Natura 2000, ett nätverk av skyddade naturområden som nu täcker 17 % av EU:s yta. I halvtidsrapporten för 2008 års biodiversitetsåtgärdsplan framgår att hastigheten som den biologiska mångfalden minskar med innebär att vi måste agera mycket effektivare – och det snarast.

Samhället drar enorma, livsviktiga fördelar ur det som ekosystemen skapar, såsom råmaterial, rening av luft och vatten samt en lindring av klimatförändringar. Trots detta kan inte ekosystemens värde avläsas i ekonomin, och så länge som vi inte gör något åt denna grundläggande brist kommer den biologiska mångfalden fortsätta att ta skada. Nedan följer en sammanfattning av de åtta högprioriterade punkter som återfinns i budskapet från Aten.

1. Biologisk mångfald – en fråga för framtiden

Välmående ekosystem bidrar till vårt eget välmående på både ett ekonomiskt, samhälleligt och kulturellt plan – vilket vi måste bli mer medvetna om. Budskapet "mångfald gör skillnad" måste drivas igenom med större kraft. Det betyder att fler kommunikativa insatser behövs, och man måste visa på det uppenbara sambandet mellan bevarad mångfald och minskade klimatförändringar. EU-länderna ska komma överens om ett nytt mål för biodiversitetspolitiken inför 2010 och framåt, i vilket det kommer att ingå delmål för olika områden.

2. Att se var vi står och vad som måste göras

Tillgång till korrekt information vad gäller den senaste utvecklingen av den biologiska mångfalden är avgörande. Vi behöver bättre och tydligare instrument, och vi måste utveckla ett slags "biodiversitetens utgångspunkt" i förhållande till vilken förbättringar kan mätas. FN:s mellanstatliga klimatförändringspanel (IPCC), som tilldelats Nobelpriset, kan inspirera till att stärka relationen mellan forskning och politiska mål. Biologisk mångfald måste helt enkelt få högre prioritet.

© iStockphoto

Bin pollinerar växter och är nödvändiga för att ekosystemen ska fungera.

3. Ett fungerande nätverk av skyddade områden

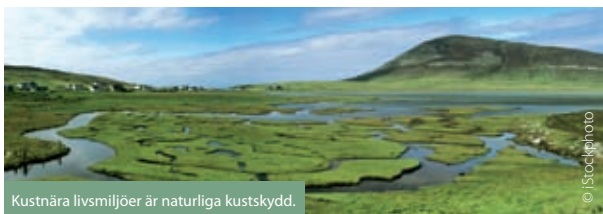
Nästa steg för Natura 2000 blir att skapa effektiva förvaltningsstrukturer och se till att lämplig finansiering finns tillgänglig. Hela nätverket bör vara färdigställt till 2010 för landområden och 2012 för marina områden. Det kommer att krävas mer arbete för att "sammanlänka" dessa områden, så att vilda djur utan problem kan ta sig mellan dem, och för att skapa liknande nätverk i EU:s utomeuropeiska områden. EU:s fågel- och livsmiljödirektiv måste drivas igenom med större kraft, man bör rensa bort onödiga administrativa uppgifter och istället ta fram och visa upp exempel på hur man bäst ska gå till väga.

4. Biologisk mångfald utanför skyddade områden

De skyddade områdena är nödvändiga – men trots allt är de inte isolerade från det övriga landskapet. Biodiversitetspolitiken bör rikta in sig på att bevara hela ekosystems återhämtningsförmåga och vitalitet. Återställandet av förstörd natur är ett tillfälle att stimulera utvecklingen av den lokala ekonomin och skapa jobb. Dessutom behövs EU-specifika åtgärder för att ta itu med hotet från inkräktande arter och för att skydda Europas marker.

5. Klimatförändringarna

Det är omöjligt att stoppa utarmningen av den biologiska

mångfalden utan att ta tag i klimatfrågan – och det är lika svårt att ta itu med klimatförändringarna utan att göra något åt minskningen av den biologiska mångfalden. I internationella klimatförhandlingar måste detta samband tas på fullaste allvar. EU:s klimatpolitik måste se till det vidare perspektivet, som även inbegriper ekosystemen, och det bidrag som EU:s biodiversitetspolitik utgör i försöket att mildra klimatförändringarna och anpassa politiken efter dessa bör lyftas fram och stärkas ytterligare. EU bör aktivt stödja handlingsplaner som grundar sig på ett ekosystemsbevarande perspektiv,

"Den biologiska mångfalden är som livet självt – vackert, värdefullt och skört. Men den är även grunden till vårt välmående, både ur ett ekonomiskt och ur ett samhälleligt perspektiv. Detta faktum är varken tillräckligt välkänt eller värderat. Det har resulterat i att den biologiska mångfalden utarmas. Budskapet från Aten betonar hur viktigt det är att biologisk mångfald prioriteras på den globala politiska agendan."

Stavros Dimas, EU-kommissionär med ansvar för miljöfrågor

däribland initiativet Reduced Emissions from Deforestation and Degradation (REDD), som bidrar till att få slut på den globala skogsskövlingen.

6. Skydda den globala biologiska mångfalden

EU bör arbeta för internationella förbättringar i bevarandet av den biologiska mångfalden och sammanföra naturskyddsarbetet med försöken att minska fattigdom. Vi måste förstå vilken effekt unionsmedborgarnas konsumtionsvanor har, och arbeta för att minska denna effekt. Ansvarstagande och hållbart fiske bör stödjas aktivt, och handels- och investeringsavtal bör inkludera ett biologiskt mångfaldsperspektiv. Parterna i FN-konventionen för biologisk mångfald (CBD) bör sluta en global överenskommelse som ger lika villkor och möjligheter att utnyttja de tillgångar som användandet av genetiska tillgångar skapar.

7. Integrera biodiversitetspolitiken med andra ämnesområden

EU:s politik gällande jordbruk, fiske, regional utveckling, transport, energi, handel och bistånd kan ha en betydande inverkan på den biologiska mångfalden både i Europa och globalt. Även om det har gjorts framsteg när det gäller att ta hänsyn till mångfaldsaspekten inom flera av dessa områden, finns det fortfarande mycket kvar att göra, och den inverkan som politiken inom dessa frågor har måste systematiskt tas upp till diskussion. Områdena för hållbar konsumtion och tillverkning bör utökas, så att det även inkluderar naturtillgångar. Marknadsåtgärder, som till exempel en miljöanpassad upphandlingspolicy, bör utvecklas för att det ska löna sig för företag att investera i naturskyddsarbetet.

8. Finansiering

Det finns flera medel både inom EU och internationellt som skulle kunna nyttjas för att stödja bevarandet av den biologiska mångfalden. Men i praktiken är de tilldelade finansiella medlen inte tillräckliga för att täcka det reella behovet. Om det nuvarande systemet inte fungerar, måste nya sätt att finansiera dessa projekt tas fram. Även den privata sektorn bör uppmanas att bidra. Stödåtgärder bör ses över för att kunna hitta och avveckla sådana som har en negativ inverkan på den biologiska mångfalden.

Miljökommissionär Stavros Dimas, Greklands premiärminister Kostas Karamanlis och kommissionens ordförande José Manuel Barroso vid Atenkonferensen.

